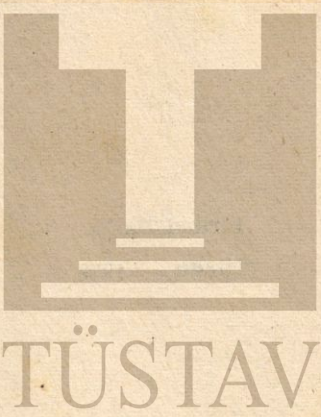
GENÇLİK VE İDEOLOJİ SAVAŞIMI

TÜSTAV

Sümbül
Türkiye
Gençlik
Yayınları

İLERİCİ YURTSEVER GENÇLİK
YAYINLARI

Yönetim yeri: 899 Sk. No: 608 Hisar İşhanı, İzmir

İLERİCİ YURTSEVER GENÇLİK
YAYINLARI

Eğitim Dizisi : 3

Birinci Baskı :
Nisan — 1979

TÜSTAV

Dizgi: Politika Basım Yayım A.Ş.

Baskı: Sonakın matbaası

GENÇLİK VE İDEOLOJİ SAVAŞIMI

TÜSTAV

ŞUNUŞ

Değerli okur; elinizdeki broşür İlerici Yurtsever Gençlik Gazetesi'nin 16, 17 ve 18. sayılarında yayınlanan **«Gençlik ve İdeoloji Savaşımı»** başlıklı yazı serisinden oluşuyor.

İYG'nin sözügeçen sayılarında daha önce yayınlanan bu yazı serisini yeniden broşür olarak çıkartırken iki noktayı gözönünde bulundurduk.

Birinci nokta: İYG'nin çok aranan ve istenen bu sayılarının mevcudunun tükenmesidir.

İkinci ve en önemlisi: Bu yazı serisinin Gençlik ve İdeoloji savaşımı gibi çok önemli bir soruna değiniyor olmasıdır. Bundan birkaç yıl önce. kaleme alınan bu yazi serisi kanımızca bugün de önemini tüm güncelliği ve yakıcılığı ile koruyor.

Gençlik ve İdeoloji Savaşımı'nda önce likle ideolojik savaşım işleniyor, gençlikle ideoloji savaşımı arasında bağ kuruluyor. Gençlik hareketini amacından saptırmak isteyen işçi sınıfına ters görüşlere genel hatlarıyla değiniliyor. Özellikle 1960'lardan sonra gençliği etkileyen çeşitli ideolojik eğilimler inceleniyor. Bu eğilimlerin şu veya bu ölçüde belirmesinin, nedenleri üzerinde duruluyor. Ana noktaları açıklanıyor. Bu yazı serisi gençliğe işçi sınıfının sınıfsal ve bilimsel bakış açısının doğruluğunu gösteriyor. Gençliğin bu savaşımda, bilinçli olarak yeralmasının önemi ve zorunluğu gösteriliyor: İdeolojik saplantılara kapılıp sürüklenmemenin yolunda işçi sınıfının bilimine, işçi sınıfının sesine kulak vermekten geçtiği anlatılıyor.

«Gençlik ve İdeoloji Savaşımı» yazı serisinin broşür olarak büyük ilgi göreceğini ve aranan elaltı kitapçıklarından birisi olacağına inanıyoruz.

İlerici Yurtsever Gençlik Yayınları

Açık olmalıyız ki, bugünde devrimci gençlik kesimi içinde teori adına çok şey söyleniyor, gerçek adına ise çok az. Tasvir etmek adına çok, değiştirmek adına pek az. Öncelikle orta yerde duran gerçekler adına ve herkesin anlayacağı bir dille konuşalım.

Genciz, zekâmız canlı, beynimiz her iyiye, her yeniye bir kurt gibi aç. Yüreğimiz her ilerlemeye karşı coşkuyla dolu. Kötüye köklü nefretimiz var. İyiye ise kölece sadığız. Devler korkutmuyor bizi, belki de cücelerin ayak oyunları daha korkunç. İnandığımız dava uğruna ölmek zor gelmiyor da aynı davaya inananlar arasındaki dalaş bitirici. Fakat eğer tuttuğumuz taptaze fakat sağlam dalın, girdiğimiz yolun, uğruna savaştığımız kavganın yediğimiz ekmek kadar kutsal, bir kaynak suyu kadar temiz, ak kâğıt üzerine çizilmiş bir çizgi kadar dosdoğru olduğunu biliyorsak; ve bu yolda genç beynimizin,

genç yüreğimizin, genç adalelerimizin bütün gücüyle koşuyorsak, bütün sevinçleri bir bayram şenliği gibi yüreğinde taşıyan en mutlu insanlar biziz. İtiraf edelim ki gerçekten de öyleyiz.

Fakat gençlik ne bizden ibaret, ne de bizim dışımızdaki devrimci gençlik kesimlerinden. Öğrenci, işçi, köylü, tezgâhtar, işli, işsiz, geniş bir gençlik kesimi var. Gençlik, insanca yaşamak, insan olduğunu hergün daha çok duymak, kişiliğini çok yönlü geliştirmek, onurunu yükseltmek arzusu ile dopdolu.

Gelin görün ki, kapitalizmin rezilce, hoyratça, yaşamın bütün güzeliklerini çiğnediği bir toplumda, insani değerler adına ne varsa yok edildiği bir toplumda, sevginin alım-satım konusu haline geldiği, metallaştığı bir toplumda insanca yaşamak olanaksızdır. O kadar ki, kapitalist toplumlarda ve hele bizim gibi geri kalmış bir ülkede insanca yaşamak isteği suç sayılmakta. İnsanca yaşamak isteklerinin karşısına faşist 141, 142 ve 146 gibi ceza yasası maddeleri ile, özel mahkemelerle, özünde insana hizmet amacı taşıyan teknik gelişimin olanakları ile, örneğin, elek-

trikli cop, tazyikli su sıkan panzerler, çok geliştirilmiş işkence aletleri, elektrikli insan ızgaraları, psikolojik işkence yöntemleri v.s., v.s. gibi utanç verici biçimlerle çıkıyorlar.

Böylesi bir toplumda, bu uğurdaki kavganın dışında insanca yaşamak olanaksız. Gün geçtikçe bu gerçeği geniş gençlik kesimleri çok daha derinden hissediyor ve kavgamıza katılıyor. Daha iyi, daha güzel ve daha insanca yaşayabilmek için saflarımıza giriyor.

Ne var ki, «iyi», «güzel», «daha insanca yaşamak» gibi, kavramlar soyut kavramlardır. «İyiden, güzelden, daha insanca»dan anladığımız nedir? Kavga, ama nasıl? Kimlere karşı, kimlerle beraber?

Kavga yanlışa, hayına, düşmana köklü nefrete; doğruya, namusluya, dosta köklü sevgiye dayanırsa güçlüdür. Kapitalizm nefretleri gittikçe koyulaştırıyor, öfkeleri gittikçe biliyor. Toprağa akan her kan damlası yüreğimizde binlerce yanardağ alevlendiriyor. Öfke gitgide toplumun her katını sarıyor.

Ama salt öfke ile yürümek küpüne zarar verir sadece. Bilincin kılınçtan kes-

kin aydınlığı olmaksızın düşman yerine dostlarla da vuruşabilir. Dümeni bilinç değil de öfke elde tutuyorsa, geminin yelkenlerinin rüzgârla dopdolu olması bir işe yaramaz. İşte o zaman arenada birbirine mızrak atan, kılıç sallayan gladyatörlere benzeriz. Yenmek için öfkeliyiz. Ama öfkemiz tribünlerde ipekli giysiler içinde oturan «dünyanın lanetlileri» için sadece bir zevk aracı ve bir «oyun» olur. Gladyatör bir köleydi. Gerçekte kölenin öfkesi karşısındaki köleye değil, sahibineydi. İkincisi, zincire ve sonra da toprağa bağlı köleler tarihi olarak «öfkelerine» bağlıydılar. Kesin kurtuluşun nesnel olanaklarına sahip değildiler. Oysa bugün ücrete bağlı, yani «ücretli köleler», yani işçi sınıfı hem kendilerinin ve hem de kendileriyle birlikte tüm insanlığın «kesin kurtuluşunu» sağlayacak tarihi ve somut nesnel olanaklara sahiptirler. Çünkü ellerinde bilinçlerini keskin kılan ve güçlü bir yol gösterici olan bilim, yani işçi sınıfının dünya görüşü olan bilimsel sosyalizm var.

Kısaca salt öfkeye dayanan ve bilimi yol gösterici almayan kavgalar eski çağın kalıntılarıdır. Çağımız ise her alanda bili-

min, bilimsel sosyalizmin üstünlüğünü kanıtladığı bir çağdır.

12 Mart öncesinde başlayıp, 12 Mart'ta «olağanüstü» biçimler alıp, 12 Mart sonrası günümüzde devam eden faşist baskı ve zulüm durdurak bilmeksizin sürüyor. Faşist güçler oluk oluk kan döktüler ve dökmeye devam ediyorlar. Pek çok arkadaşımız bugün en ilkel şartlar altında hapishanelerde çürütülüyor, pek çok genç kardeşimiz işkenceler sonucu sakat kaldı.

Bütün bunlara rağmen devrimci, sosyalist gençlik kesimi içinde faşizmin baskılarını yoğunlaştırmasına paralel bir beraberlik, omuz omuza kavga ortamı maalesef yaratılamadı. Bu yolda olumlu adımlar varsa da, baskılar ve faşizmin tırmanışı ile oranlanırsa henüz çok yetersiz.

Oysa, Lenin'in apaçık belirttiği gibi, gençlik henüz burjuvazinin batağına batmamış kesimdir. Bu nedenle de, değil sadece sosyalist güçler arasında, demokratik-sol, sosyal demokrat tüm gençlik içinde faşizme ve emperyalizme karşı ortak bir mücadele platformu yaratılabilir. Buna rağmen bu platform bugüne dek yaratıla-

mamışsa, bunun nedeni bir yandan siyasi mücadelenin bütünü içinde, diğer yandan doğrudan gençlik hareketinin içinde aranmalıdır. Biz bir gençlik hareketi olarak daha çok ikinci çerçeve içinde kalacağız. Fakat elbette söylediklerimiz bütünle bağlantılıdır.

Gençliğin kendi görevlerini tam olarak yerine getiremeyişi onun sınıfsal konumuna, ideolojik oluşumuna ve özgül olarak gençlik kesimi içine yerleşmiş olan hastalıklara bağlıdır.

Gençliğin sınıf savaşındaki yeri bir başka yazıda belirtilmişti. (Bkz. İlerici Yurtsever Gençlik, Gençlik ve Sınıf Mücadelesi, Sayı 10) Bu yazıda esas olarak ideolojik oluşumu ve bununla ilişkin yerleşik hastalıklar üzerinde durulmaya çalışılacak.

I — GENÇLİK İÇİN İDEOLOJİK SAVAŞIN ÖNEMİ

Çok tekrar edildiği gibi gençlik bir sınıf değildir. Bu nedenle de bir sınıf içgüdüsüne -işçi sınıfında var olduğu gibi- sahip değildir. Öte yandan çoğu kez dikkatten

kaçan bir başka gerçek daha vardır. Gençlik bir sınıf olmamakla birlikte **sınıf savaşının içindedir.**

Sınıf olmamaktan dolayı **kendine özgü bir ideolojiye sahip değildir.** Ayrıca bir yaş kategorisi olarak ele alındığında gençlik, gerek düşünce ve gerekse davranış bakımından oluşum halindedir. Bu nedenle de bir bütün olarak gençliğin kendine özgü sistematik, bütünsel bir ideolojik yapısı yoktur. Sınıfsal köken itibariyle önemli bir kesiminin küçük burjuva kökenli oluşu, küçük burjuva ideolojilerinin etkilerine açık bir yapı vermektedir gençliğe.

Gençliğin emekçi gençlik kesimi dışta bırakılırsa, üretim süreci dışında oluşu ya da üretimle dolaylı ilişkide oluşu ve bir de genç olmaktan gelen, hayatın orta yere koyduğu gerçekleri, kavrayabilecek pratiğinin doğal olarak henüz çok az oluşu düşüncelerinin «nesnel» bir öze dayanmaması sonucunu doğurmaktadır. Bir bütün olarak ele alındığında gençlik kesimi, özellikle öğrenci gençlik kesimi; daha çok subjektif öğelerin ağır bastığı bir düşünce yapısına sahiptir. Somut gerçekler için mücadele edebileceği gibi, soyut ve belirsiz

düşünceler için de gözünü kırpmadan savaşa girebilir.

Bu yanından ve henüz burjuvazinin batağına batmamış olmasından dolayı gençlik en ileri düşüncelere de açıktır. Bu nedenledir ki, gençliğin yeri işçi sınıfının yanıdır.

Sınıf olmamakla birlikte, sınıf savaşının ta içinde oluşu, en ileri düşüncelere açık olmakla birlikte düşüncelerinin «nesnel» bir tabana dayanmayışı, küçük burjuva ideolojilerine açık oluşu, bu çelişkiler, gençlik için sağlam bir ideolojik formasyon kazanma savaşını çok önemli kılıyor. Sağlıklı bir ideolojik formasyonun nasıl kazanılabileceği sorununa değinmeden önce, gençliğin düşünsel yapısına etki eden küçük burjuva ideolojilerinin karekteristikleri üzerinde durmak gerekir.

II — KÜÇÜK BURJUVA İDEOLOJİLERİ

Bir defa bu başlık küçük burjuvaziye has, tek ve bütünsel bir ideolojinin olmadığını söylemiş oluyor. Küçük burjuvazi, burjuvazi ile işçi sınıfı arasında yeralır. Genel

olarak kaypak ve sallantılı bir yapısı vardır. Küçük burjuvazinin ideolojik yapısı üzerinde burjuva ideolojisinin etkileri şiddetle hissedilir. Fakat aynı zamanda işçi sınıfının bilimsel dünya görüşü de onun düşünsel yapısını etkiler. Bu nedenle farklı düşünce ve davranış biçimleri gösterir. Böylece, tam olmasa da bir ölçüde sistematik olan küçük burjuva ideolojileri ortaya çıkar.

İdeoloji, siyasi, felsefi, hukukî, kültürel görüş ve düşüncelerin sistemli bir bütünüdür. Bütün bu görüş ve düşüncelere sistemli bütünlük kazandıran şey ise ekonomik temel ve bu temelden doğan üretim ilişkileridir. Üretim araçları üzerindeki özel mülkiyetin doğurduğu «bağımlılık» niteliğindeki üretim ilişkileri, özel mülkiyet ilişkisini koruyacak nitelikteki ideolojiyi de yaratır.

Ekonomik temel tarafından belirlenen sosyal ilişkiler ve sürekli tekrarlar sonucu rutinleşir, yani alışkanlık haline gelir.. Bu ise sosyal düşünceyi ve sosyal davranışı şekillendirir. Belirli sosyal düşünce ve davranış bütünlüğü ise «sosyal bilinci» doğurur. Toplumda hakim ideoloji sosyal bilinci şiddetle etkiler ve ona belirli bir biçim kazandırır.

Burjuvazinin topluma bütünüyle rakipsiz biçimde egemen olduğu yani kapitalizmin ilk gelişme dönemlerinde hakim ideoloji burjuva ideolojisidir. Bu dönemde burjuva ideolojisi sosyal bilinci şekillendirir. Örneğin «özel mülkiyet kutsaldır, dokunulmaz» düşüncesi tüm üst yapıya hakimdir. Düşünceleri bu temel düşünce belirler. Sosyal davranışlarda da belirleyicidir. Özel mülkiyeti koruma görevinden başka bir görev yapmayan «devlete» 'kölece bir başeğme' ve 'kadercilik' toplumun bütün fertlerinde hakim bir davranış biçimidir.

Ancak işçi sınıfı burjuvazi karşısında nicel ve nitel bir güç olarak çıkmaya başladıkça yani sınıf mücadelesi gittikçe keskinleşip, büyüyüp, toplumun bütün katlarına yayıldıkça burjuva ideolojisi yine hakim olmakla birlikte, rakipsiz ideoloji olmaktan çıkar. İşçi sınıfı sendikalar aracılığı ile bir yandan ekonomik mücadelesini hızlandırırken, diğer yandan da siyasi mücadele içine daha yoğun olarak girmeye ve kendi bilimsel dünya görüşünü kavramaya başlar. İşçi sınıfı ideolojisi kendini gittikçe artan biçimde hissettirir.

Ne varki işçi sınıfı hareketi ağır gelişir. Ağır fakat kararlı. Bilimsel sosyalizm küçük burjuva katmanları ve özellikle aydınları şiddetle etkiler. Sınıf çatışmalarının gelişimi ile ilk adımda, küçük burjuva eylemleri ve ideolojilerinde bir kabarma olur. Sosyalizm ise daha çok küçük burjuva öğeleri içinde taşıyan, ütopik bir yapıda yaygınlaşmaya başlar. Çeşitli küçük burjuva ideolojileri boy verir.

Ancak işçi sınıfı hareketi büyüdükçe, gerek eylem plânında ve gerekse ideolojik plânda, küçük burjuvazinin önderliğine son verir. İşçi sınıfı örgütlü olarak ekonomik, siyasi ve ideolojik mücadeleler ile burjuvazinin karşısına dikilir. Sınıf mücadeleleri ile bölünen toplum, ideolojik olarak da bir ayrışma içine girer. Sosyal bilinçte belirgin bir bölünme olur.

İşçi sınıfı ideolojisi sadece işçi sınıfını etkilemekle kalmaz, toplumu bütünü ile etkisi altına almaya başlar. Küçük burjuvazi hızla işçi sınıfının yanında yer almaya, düşünsel yapısını ve davranış biçimlerini ona göre biçimlendirmeye başlar. Hemen belirtelim ki, küçük burjuvazinin işçi sınıfına ve onun dünya görüşüne yaklaşımı çelişkisiz,

basit bir süreç değildir. Ancak bilimsel sosyalizmin işçi sınıfı içinde yayılması ölçüsünde küçük burjuvazinin düşünce yapısı da bilimsel sosyalizmle daha uyumlu hale gelir. Bu olumlu gelişim işçi sınıfı hareketinin gücüne çok bağlıdır. Küçük burjuvazinin sallantılı yapısı ancak bu güçle daha dengeli bir hal alır.

Küçük burjuva katmanların üretim süreciyle ilişkileri karmaşıktır. Bu nedenle de nesnel olan üretim ilişkilerinin şekillendirdiği diğer sosyal ilişkileri nesnel biçimde algılayabilme güçlüğü çeker. **Onun dikkatini çeken şey, üretimin nesnel yapısı ve onun doğurduğu ilişkiler değil, daha çok dağılım ve bölüşüm ilişkileridir.** Toplumdaki adaletsizliklerin daha çok eşitsiz bölüşümden doğduğunu sanır. Bu sanı açık biçimde olabileceği gibi, bilinçsiz biçimde de kendini gösterebilir. Küçük burjuva dünya görüşü, olguların temeldeki nedenlerinden çok, yüzeydeki belirtileriyle ya da bu nedenlerin doğurduğu sonuçlarla uğraşır.

Böylesi bir yapıdan doğan küçük burjuva düşünceleri, biri **«devrimci»**, diğeri **reformist** iki karekteristik gösterir.

Reformist küçük burjuva ideolojileri, toplumdaki adaletsizliklerin eşitsiz bölüşümden doğduğu yolundaki açık sanılara dayanır. Böylece daha adil bir bölüşüm sağlayarak toplumu düzeltme yolunu tutarlar.

«Devrimci» küçük burjuva ideolojileri ise, toplumu «devrimci» bir yolla değiştirmeyi önerirler. Fakat toplumun gelişmesini belirledikleri gibi, toplumun değişmesini de belirleyen nesnel ekonomik yasallıkları göremedikleri için yine sonuçlarla uğraşırlar.

Bu düşünce biçimlerine uygun küçük burjuva **davranış** biçimleri vardır. **Reformist-pasifist** davranış biçimleri ve **maceracı - anarşizan** davranış biçimleri.

Genel karekteristikleri bu olan küçük burjuva ideolojilerinin böylesi genel-geçer tahlili ile yetinmek bizi somutu kavramaya götürmez. Günümüz koşullarında sosyalist dünya sisteminin çok yönlü etkileri altında ve bilimsel sosyalizmin yol göstericiliği ile küçük burjuvazi gittikçe daha hızla sosyalizmi benimsemektedir. Bu gelişme bir yandan olumlu sonuçlar doğururken, diğer yandan olumsuzu da beraberinde getirmektedir: Sosyalizmin küçük burjuva öğelerce saptırılması gibi.

III — KÜÇÜK BURJUVA SOSYALİZMİ

Lenin'in **sosyalist olmak devrimci-demokratik bir öze engel değildir** sözünü hatırlayalım. Özünde ulusal kurtuluşçu, devrimci-demokratik olan pek çok düşünce biçimleri günümüzde «sosyalizm» adı altında ortaya çıkıyor.

Ulusal kurtuluş devrimlerini başlatan ya da tamamlama mücadelesi veren pek çok Asya ve Afrika ülkelerinde «sosyalizm» resmi bir ideoloji yani hükümetlerce resmen karar altına alınan bir ideoloji olarak benimsenmektedir. Bu ülkelerde bir çok küçük burjuva radikalist liderler, devrimci - demokratlar kendilerini sosyalist olarak ilan etmişlerdir. O kadar ki, yine bu ülkelerde apaçık burjuva liderleri (yöneticiler) bile artık kapitalizmin açıkça övgüsünü yapamamaktadırlar.

Bu tip sosyalizm anlayışına örnek olarak şunları sayabiliriz: Arap Sosyalizmi, Yeşil Sosyalizm, Nasır Sosyalizmi, İslâm Sosyalizmi, Burma Sosyalizmi, Kemalist Sosyalizm, Türk Sosyalizmi v.s.

Sosyalist dünya sisteminin ve özellikle Sovyetler Birliği'nin kardeşçe dayanış-

ma ve yardımları altında ulusal kurtuluş devrimlerinin ekonomik ve teknik zorluklarını yenen ve böylece emperyalizmin tehditlerinden korkmaksızın kapitalist dünyanın kendilerini bağlayan zincirlerini kırmaya uğraşan bu ülkeler, yine emperyalizmin körüklediği anti-komünizm şartlanmasını bir ölçüde kırabilmekte, sosyalizme yaklaşabilmektedirler.

Bu ülkelerde genel olarak işçi sınıfı zayıftır. Bu yapıyla bağlantılı olarak Marksizm-Leninizm'in henüz yığınları sarmamış oluşuna rağmen dünyamızda sosyalist ekonominin kapitalist ekonomiye olan üstünlüğünün apaçık görülmesi ile alelacele sosyayalizmin seçilmek istenmesi, bilimsel olmayan bir takım subjektif teorilerin sosyalizm adına ortaya çıkmasına yol açıyor.

Bununla birlikte böylesi bir gelişmeyi tümüyle olumsuz olarak görmek yanlıştır. Bu gelişme ulusal kurtuluş devrimlerinin daha hızla gelişmesine olanak hazırlıyor. (Bu ülkelerin bazılarında anti - komünizm sürdürülmesine rağmen bu tesbit doğrudur.) Ulusal kurtuluş devrimlerinin gelişimi ise sosyalist dünya görüşüne yaklaşımı çabuklaştırıyor.

Gelişmiş kapitalist ülkelerde ve gelişmekte olan bazı ülkelerde küçük burjuva sosyalizminin daha olumsuz rol oynadığını, işçi sınıfı hareketini bölmeye ve anti-komünizmi körüklemeye çalıştığını görüyoruz. Bu konuda açık iki örnek olarak Alman Sosyal Demokrat Partisini ve Portekiz Sosyalist Partisini gösterebiliriz. (Bunlar için küçük burjuva sosyalizmi demek de doğru değildir. Açık burjuva ideolojisi doğrultusunda çaba harcamaktadırlar.)

Her ülkede küçük burjuva sosyalizmi verdiğimiz örneklerde olduğu gibi açık bir karekter göstermeyebilir. Devrimci hareket içinde sağ ve «sol» oportünizm biçiminde de yer alır. Somut olarak söylersek özde milliyetçi olan sağ oportünizm, ve maoizm, troçkizm, goşizm gibi «sol» oportünist görüşler bu biçimde kendini orta yere koyar. (Maoizm ve troçkizm, «sol» oportünist görüşler içerisinde ele alınmakla birlikte, özel bir kategori içerisinde de ele alındığı bilinmektedir.)

Buraya dek üzerinde durduğumuz küçük burjuva ideolojilerinin düşünce yanlışlarını iki karekteristik noktada toplayabiliriz:

1 — **Olumsuz determinizm:** Doğa ve fizik yasallıklarını mekanik biçimde sosyal olaylara uygulama yanlışı. Özünde böylesi bir yanlışa dayanan düşünce, sosyal gelişmeleri diyalektik olmayan kalıpçı bir açıdan ele alır. Olayların içinde geçtiği nesnel koşulları, çelişkileri, çelişkilerin iç bağlantılarını, bütün ile parça ilişkilerini dikkate almaksızın her koşulda aynı etkinin aynı sonuçları doğuracağını sanır. Onlar için, sosyal olaylar dıştan müdahale edilemeyen salt kendi gelişimi ile şekillenen değişmez verilerdir. Bu nedenle de, böylesi düşünceler ideolojik etkiyi ve bilinci küçümserler. Kısaca bunlar salt evrimci görüşlerdir.

Sağ oportünist ve reformist görüşler bu yanlış düşünce tarzından kaynaklanırlar. Etkin ideolojik mücadelenin gereğini anlamadıkları gibi, fikirlerin yığınlara maloldu-ğu zaman maddi bir güç haline geldikleri gerçeği de onlara birşey anlatmaz.

2 — **İradecilik (Voluntarizm):** Bu düşünce yanlışı ise birincisinin zıttıdır. «Sol» sapmacı, goşist, (maceracı) görüşlerin temel yanılgısıdır. Kendi öznel (subjektif) kararlarının dünyayı değiştirmede yeterli olacağını sanırlar. Kendi istediklerini yığınların da

istediklerini zannederler. Böylece somut durumda yığınların bilinç düzeyini tesbitte yanlışlara düşerler.

Birinci düşünce yanlışı ideolojinin ve bağlı olarak örgütlenmenin değiştirici devrimci rolünü görememek sonucunu doğururken, ikinci yanlış düşünce, yani iradecilik, nesnel şartları, devrim şartlarını, gelişim süreçlerini hiçe sayar.

Ancak unutmamak gerekir ki, gerek birinci ve gerekse ikinci düşünce yanlışını somutta apaçık göremeyebiliriz. Devrimci ve süslü cümlelerle, Marks, Engels ve Lenin'den bol alıntılarla kapatılır. Hatta böylesi düşünce yanlışları içinde olanlar bunun farkında dahi olmayabilirler. Tezler ve eylem biçimleri tahlil edildiğinde bu hastalıklar yakalanabilir.

İradecilik biçiminde beliren düşünce yanlışına birkaç tipik örnek verebiliriz: Çağımız kapitalizmden sosyalizme geçiş çağıdır. Çağımız sosyalist devrimler çağıdır. Bu doğru tespitten kalkınan kimileri yanlış sonuçlara varıyorlar. Örneğin troçkistler, böylesi bir gerçekten kalkınarak «sürekli devrim» teorisini ileri sürüyorlar. Oysa açıktır ki, çağımızın sosyalist devrimler çağı oluşu,

artık her ülkede eşit biçimde devrim koşullarının olgunlaştığını göstermez. Aynı şekilde goşistler, «silahlı propaganda» gibi yanlış çalışma biçimleri öneriyorlar. Yığınların böylesi bir mücadeleye hazır olduğunu ve sadece bir «avuç» militanın böylesi bir çalışmaya başvurmasının yeterli olduğunu sanıyorlar. Bu düşünce yanlışı kendi mantıksal uzantısı olan başka yanlış düşünceleri de doğuruyor: «Devrimin şartları hazırdır.» «Sadece dinamitin fitilini ateşlemek yeterlidir.» «Dinamitin fitili ise gençliktir.»

Çağımızın sosyalist devrimler çağı olduğu gerçeğini kimileri de yanlış bir biçimde ve mekanik yorumlayarak devrimin aşamalarını dikkate almayı gerekli görmüyorlar. Sosyalizme geçiş sürecini tek bir aşamaya indirgiyorlar.

Böylece iki temel karekteristik düşünce yanlışına dayanan küçük burjuva ideolojileri tek kelime ile nesnel olmayan düşünce biçiminin ürünleri olmaktadırlar.

Gençlik, en ileri ve en doğru düşünce biçimlerine **açıktır.** Fakat aynı zamanda konusu diğer küçük burjuva katmanlarının ter sine, ne goşizm ne de diğer küçük burjuva

ideolojileri gençliğin ideolojisi ya da ona özgü ideolojiler değillerdir. Böylesi tesbitler gençliği sadece «devrimci gençlik»ten ibaret görme yanlışından, gençliği bir bütün olarak ele almamaktan doğuyor. Gençliğin ideolojik oluşumunu somut biçimde tesbit edebilmek için bu genel çerçevenin yanısıra gelişmenin çeşitli odaklarına da dikkat etmek gerekir.

Gençlik üzerine günümüze kadar toplumumuzun gelişiminin ortaya çıkardığı çeşitli düşünce akımları etki etmiştir. Burjuvazi günümüze dek gençliği şovenist ve militarist ideolojilerin batağına saplamaya çalışmıştır. Recep Peker döneminde Tan Matbaasının tahrip edilmesi olayında olduğu gibi zaman zaman bu konuda geçici başarılar elde etmemiş değildir.

Osmanlı İmparatorluğunun niteliğinden gelen **«Büyük İmparatorluk»** ve **«Asker Devleti»** olma tutkuları yıllar boyunca gençliğin düşünce yapısının temel taşları haline getirilmeye çalışılmıştır. Bu tutkulara, Pantürkizm, Turanizm v.s. gibi biçimlerle ideolojik bir bütünlük kazandırılmak istenmiştir.

Hâlâ Milli Eğitimin öğrenim programı

bu etkilerin altındadır. Daha ilkokul çağından itibaren Turan, **«imtiyazsız, sınıfsız kaynaşmış bir kitle»** edebiyatları ile beyinler yıkanmaya uğraşılmaktadır. Hatta günümüzde 23 Nisan Çocuk Bayramı törenlerinde çocuklara sembolik askeri giysiler giydirilir, ellerine oyuncak tüfekler verilir ve törende maket tanklara, roketlere, savaş uçaklarına resmi geçit yaptırılır. Kısaca bu gencecik beyinler şimdiden savaşa ve kıyıma şartlandırılır.

Emperyalizme karşı verdiğimiz ulusal kurtuluş savaşının etkisi ile bu savaşı izleyen yıllarda ulusal kurtuluşçu, devrimci - demokratik düşünceler şiddetle toplumumuzu etkiledi. Güçlü bir anti-emperyalist bilinç gelişti. Özellikle gençliği ve aydınları sardı. Anti-emperyalizmin bu güçlü etkisi günümüze dek gelmekte.

Kurtuluş savaşı sonrasında, bu anti - emperyalist ve ulusal kurtuluşçu düşünceler sistemli bir bütün haline getirilmek istendi. Ekim devriminin ve Marksizm - Leninizm'in etkileri kendini hissettiriyordu. Genç devlet, ekonomik ve siyasi bakımdan tutacağı yolu ve ideolojiyi saptamaya uğraşıyordu.

Bu etkiler altında Kemalizm ortaya çıktı. Kaynağı itibariyle Kemalizm, anti-emperyalist, ulusal kurtuluşçu bir düşünceyi temsil ediyordu. Ne var ki, açık bir küçük burjuva ideolojisiydi Kemalizm. Bu nedenle de diğer küçük burjuva ideolojileri gibi o da tutarlı, kendi içinde bütünsel bir görüş ve düşünce silsilesi teşkil etmiyordu. Bütün çabalara rağmen böylesi bir nitelik kazandırılamadı. Kemalizmin bir küçük burjuva ideolojisi olduğunu bir defa kabul ettikten sonra günümüzde onun eleştirisini yaparken kesin yargılara varmaya çalışmak boşuna gayret ve boş bir spekülasyon olur.

Türkiye kendine açıkça kapitalist kalkınma yolunu seçtikten sonra Kemalizme apaçık burjuva ideolojisi niteliği verilmeye çalışıldığını da görmekteyiz. Emperyalizmin ülkemizi yeniden ve özellikle ekonomik plan da, daha sonra da siyasi ve askeri planda ağına almaya başlaması ile egemen burjuvazi anti-emperyalist düşüncelere karşı gittikçe artan dozda baskılara başladı. Özellikle sosyalist düşünceye ve sosyalistlere şiddetle saldırdı. Kemalizm bir burjuva ideolojisi olarak bilimsel sosyalizmin karşısına

dikmeye uğraştı. «**Kadrocular**» egemen burjuvazinin bu uğraşına yardımcı oldular.

Ne var ki emperyalizmin ağır sömürüsü yeniden anti-emperyalist akımı canlandırdı. Önce tek şef ve sonra DP döneminde anti-emperyalist ve demokratik düşünceler ve güçler de gelişmekteydi. Bu dönemde Kemâlizm anti-emperyalist demokratik eğilimli bir küçük burjuva ideolojisi olarak yeniden canlandı. Kemalizme, köy enstitüleri modelinde sembolize olan, ütopik karakterde yeniden ulusal kurtuluşçu bir içerik kazandırılmak istendi. Nihayet Kemalist subay ve aydınlar 27 Mayıs ilerici küçük burjuva hareketinin başını çektiler. 27 Mayıs, Kemalizmin yükseldiği noktada aynı zamanda iflasını da ilan etti.

Ülkemizde kapitalizm hızla gelişiyor ve sınıf çelişkileri artıyordu. Ancak bilimsel sosyalizm yol gösterici olabilirdi. Ondan hiç değilse esinlenmeye çalışmayan hiç bir hareket kalıcı başarılar elde edemezdi. Bu nedenle de 27 Mayıs ilerici küçük burjuva hareketi Anayasal demokratik özgürlükler plânında önemli sonuçlar doğurduysa da kalıcı olamadı. Büyük burjuvaziye ciddi darbeler indiremedi.

27 Mayıs sonrasının nisbi özgürlük ortamı içinde sosyalist düşünceler hızla yaygınlık kazandı. Sosyalist düşüncelerin, yılların susuzluğu ile hızla gelişimi ve daha da önemlisi 141. ve 142. maddelerin bilimsel sosyalizmi baskı altında tuttuğu şartta sosyalist düşüncelerin, böylesi bir kılavuzdan yoksun olarak gelişimi bu sosyalist düşüncelerin henüz ham ve küçük burjuva sosyalizminin öğeleri ile dolu olması sonucunu doğurdu.

Nitekim **Kemalizm** ile bu tür sosyalizm anlayışının doğal bileşimi sonucu özünde milliyetçi ve ütopik olan **Kemalist Sosyalizm** ya da **Türk Sosyalizmi** teorileri ortaya çıktı. Fakat etkili olamadı.

İşçi sınıfı nitel ve nicel olarak gelişmekte oluşuna rağmen henüz ağırlığını hissettirebilmiş değildi. Bu nedenle de küçük burjuva düşünce ve eylemleri ön pândaydı. İşçi sınıfının var olup olmadığı ve öncülük sorunu tartışılıyordu. Gençlik ise hızla sosyalizme sarılıyordu. Gençliğin sosyalist kesimleri o dönemin TİP'i içinde toplanıyordu. Partili partisiz geniş bir sosyalist gençlik kesimi oluşmuştu.

Fakat gençlik öte yandan küçük burjuva ideolojilerinin de etkisi altındaydı. İşçi sınıfının ağırlığını göremeyen ve sosyalizmi yasal olanaksızlıklar nedeniyle bölük pörçük çevirilerden öğrenmeye çalışan gençlik için bu durum bir bakıma kaçınılmazdı.

27 Mayıs sonrası genel seçimleri özellikle küçük burjuva aydın ve entellektüellerini öfkeli bir umutsuzluğa, yığınlara karşı inançsızlığa ve küçük burjuva devrimciliğine, yani «cuntacılık» biçiminde komplocu bir devrim anlayışına itiyordu.

Öte yandan özellikle Latin Amerika ülkelerinde «fokocu» denilen salt gerillacılık biçiminde başka bir komplocu devrim anlayışı gelişiyordu. Bu, ülkemiz gençliğini de etkiliyordu. Gerilla savaşları, devrimci teorinin mahkûm ettiği bir mücadele yöntemi değildir. Ama bu yöntemin **tek bir devrim yolu** olarak görülmesi, koşulların dikkate alınmayışı ve hatta bir mücadele yöntemi olmaktan çıkıp **amaç** haline gelmesi, kesinlikle devrimci teoriye aykırıydı. Ne var ki burjuvazinin sistemli provokasyonları ve ağır baskıları bu gerçekleri gizledi. O kadar ki bu tür maceracı eğilimlere daha çok yı-

ğınların içinde çalışmaktan gelen bir «sezgi» ile karşı çıkan olumlu sosyalist gençler bile içten içe etkilenmekten kendilerini alıkoyamıyorlardı.

Gençlik içinde bir yandan bilimsel sosyalizme doğru olumlu bir gelişim doğarken, öte yandan gençliğin diğer kesimlerinde **«cuntacı»** devrim anlayışı ile **«fokocu»** devrim anlayışı birleşiyor, kaynaşıyordu. Aynı çevre içinde, bir yanda **«Atatürk geliyor»** öte yanda **«Bir, iki, üç... Daha fazla Vietnam»** sloganlarının yan yana yer alması, aynı gençlerce tekrarlanması bir raslantı değildi. Bir gelişimin sonucuydu. Özde milliyetçi düşüncelerin üzerine genel devrimci düşüncelerin oturmasıydı. Ne var ki **MDD**'cilik adıyla boy veren apaçık bir sapma, içinde olumsuz düşünceleri de taşıyan bu yapının bilimsel sosyalizme doğru gelişimini ciddi olarak engelleyici bir rol oynadı. Görev gördü. **MDD**'cilik, bu gelişim içindeki olumsuz öğeleri öne çıkardı, işçi sınıfını reddederek **milliyetçi** yanları körükledi. «Harekette bereket vardır» gibi sloganlarla da küçük burjuva **anarşizmini.** Nitekim daha sonra boy veren

Maoizm ve Goşizm **bu kökten** türedi; ve onun kanatları altında gelişti.

Öte yandan işçi sınıfı hareketi 1960'dan sonra ağır fakat kararlı adımlarla ilerliyordu. **DİSK**'in 1967 Şubat'ında kurulması ile işçi sınıfımızın sendikal hareketi olumlu bir çizgide hızla gelişmeye başladı. İşçi sınıfımız, **Kavel, Derby, Singer, Demir Döküm** direniş ve grevleri ile kendini gösteriyordu. En nihayet **15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişi** ile işçi sınıfımız dosta düşmana kendini kabul ettirdi. Ve aynı zamanda **çok bilimsel** bir şekilde süren işçi sınıfımızın «varlığı yokluğu ve öncülüğü» yolundaki **çok teorik** tartışmaları **çok pratik** bir şekilde sona erdirdi.

Bilimsel sosyalizm uzun yıllar boyunca ağır baskı altında tutulmasına rağmen etkisini hissettiriyor ve yığınlar içinde gelişiyordu. Esasen sınıf savaşının hızlanması ile nesnel olarak bilimsel sosyalizmin yol göstericiliğine olan ihtiyaç artar. Bizde de artıyordu. Bilimsel sosyalizm, gençliği baştan beri zor koşullara rağmen, etkiliyordu.

En nihayet gençliğin ideolojik oluşumunda önemli etkisi olan bir odak da 12

Mart açık faşizmi oldu. Tüm ilerici ve devrimci güçler için bir yenilgi demek olan 12 Mart, gençliğin önemli bir kesimini bu yenilgiden dersler çıkarmaya ve düşüncelerini daha eleştirici biçimde yeniden gözden geçirmeye yöneltti.

Şimdi içinde bulunduğumuz dönem, faşist baskıların giderek yoğunlaştığı, faşizmin giderek son basamakları tırmanmaya başladığını, emperyalizmin yeni saldırılarla ve yeni ödünler koparma ile bağımsızlığımızı daha da gölgelediği, baştaki Cephe iktidarının bu gidişin hızlanmasında etkin bir rol oynadığı, kıyım ve katliamlar düzenlediği, soygun ve talanlarla ülke yönetmeye çalıştığı bir dönemdir. Ve ülkemiz bu dönemde daha ağır ekonomik bir çöküntü içindedir.

Bugün tüm toplumda ve gençlik kesimi içinde güçlü bir anti-emperyalist ve anti-faşist düşünce gelişiyor. Anti-emperyalizm ve anti-faşizm bugün artık somut bir içeriğe sahip. Ulusal kurtuluş ve toplumsal ilerlemeyi hedef almakta ve sosyalizme yönelmektedir.

TÜSTAV

IV — GENÇLİĞİN İDEOLOJİK FORMASYON KAZANMA SAVAŞIMI

Genel gelişme eğilimi böylesi olumlu bir çizgi izlemesine rağmen maceracı (goşist) düşünce ve eğilimlerin etkilerini hafife almak vahim sonuçlar doğurabilir. Gençliğin bu olumlu ideolojik oluşumunu engelleyebilir. Burjuvazi bu yolda elinden geleni ardına koymuyor.

Ayrıca çok önemli bir nokta genellikle dikkatten kaçıyor. Hâlâ «gençlik» denildiğinde sadece «devrimci gençlik» kesimi akla geliyor. Oysa tüm gençliğin sorunları ve örgütlenmesi görev olarak orta yerde duruyor. Bugün miting, yürüyüş, forum kalabalıkları bizi aldatmamalıdır. Bu kalabalıkların gençliğin ne kadarını temsil ettiğidir önemli olan. Bu konuda daha hayli çaba sarfetmek gerekiyor.

Bu nedenle gençlik derken, Marksist-Leninist, sosyalist, sosyal demokrat, demokratik-sol, ve hatta sosyal aktivitenin dışında kalmış okuyan ve çalışan tüm gençliği anlıyoruz. Bu bütünlüğün hemen hemen tamamına yakın bir bölümünü örgütlemek

ve onların bilinç düzeylerini yükseltmek mümkündür. Geniş yığınların hızla politize olduğu günümüz şartlarında bu olanağı görememek görevimizi yerine getireme sonucunu doğurur.

Toplumsal gelişmenin vardığı noktada gençlik artık tasvircilikle yetinemez. Toplumun devrimci bir yolla değiştirilmesinde omuzuna düşen görevi bilinçle yerine getirebilmelidir. Bunu başarı ile yerine getirebilmek için, bireyci çıkışları, keskin devrimci tavırları, ütopik hedefleri ve goşist eğilimleri yenmek zorunludur. **Görevden kaçınmanın bir yolu pasifizm ise, diğer yolu ütopik hedefler peşinde koşarak asıl yapılabilecek görevleri atlamaktır.**

Sınıf savaşının keskinleşmesine paralel olarak ideolojik planda da hızlı bir netleşme olmaktadır. Doğru ile yanlış arasındaki ayırım belirginleşiyor. Yanlış görüşler işçi sınıfının dışına düşüyor. Artık orjinal tezlerle orta yerlerde salınmak mümkün olmuyor.

Bu nedenle bir bütün olarak gençliğin sağlıklı bir ideolojik formasyon kazanması ve işçi sınıfı hareketinin yanında yer alması düne göre çok daha mümkündür. Bu ola-

nak gençliğin ideolojik formasyon kazanma savaşını çok daha önemli kılıyor.

Gençlik için de temel yanılgı kaynağı düşüncelerinin dayandığı «nesnel» olmayan tabandır. Bu gerçeği bilinçle ele almamak, gençliği hafife almak, onun sınıf savaşında önemli görevler üstlenemeyeceğini düşünmek demektir. Eğer gerçekten gençliğe çok önemli görevler düşüyorsa, kendimizin zayıf yönlerini cesaretle ele almalı ve bunu apaçık ifade etmekten kaçınmamalıyız. Ve asla heyecanımızdan, cesaretimizden dolayı bizi pohpohlamalarına yalancı kahramanlar haline getirmelerine izin vermemeliyiz.

Artık, sadece gençliğin bir sınıf olmadığı gerçeğini görüp, onun sınıf savaşı içinde olduğu gerçeğini görmemezlikten gelen sağcı yorumlar ve ne de onu bir sınıfmış gibi ele alıp, «her şey» ilan eden «solcu» yorumlar bizleri etkisi altına alamıyacaktır.

Gençliğin en ileri düşüncelere açık olarak işçi sınıfının yanında yer alacağı gerçeği bizi subjektifivizmle daha şiddetli bir mücadeleye zorluyor. Gençlik için subjektivist yargılara kapılma, düşünce yapısındaki

nesnel olmayan öğelerden doğmaktadır. Bu gerçeği salt bir gözlem dahi doğrulayabilir.

Bugün devrimci kavga içinde olan genç arkadaşlarımızın pek çoğunda burjuva toplumunun şartlandırıcı etkileriyle oluşan biçimsel bir özentinin izleri apaçık görülür. Kılık kıyafet ve davranıştan yaşama biçimine kadar. Biçimle öz arasında, davranışla düşünce arasında yakın bir bağlantının olduğu açıktır. Bu yana işaret etmekle zorlama bir biçimselliği öneriyor değiliz. Biçime dikkat etmeli ama, özün ya da düşünce yapısının değişimine paralel olarak. Amacımız küçük burjuva düşünce ve davranış biçiminin böylesine açık olduğu kesimlerde, uzun saçlı, bohem giyimli gençlerin işçi sınıfı hareketi üzerinde dahi söz sahibi olmaya çalışmalarındaki çelişkiye işaret etmektir, sadece.

SOSYALİZMİ KAVRAMA VE İŞÇİ SINIFI İLE KAYNAŞMA

Gençlik için ideolojik formasyon kazanma savaşının özü, gerek gençliğin sos-

yalist kesimi için ve gerekse onun dışında kalan diğer kesimler, kısaca bir bütün olarak gençlik için **düşünce yapısını daha «nesnel» temellere nasıl** dayandırılabileceğinde yatıyor.

Bu soruya bir çırpıda verilecek cevap **gençliğin bilimsel sosyalizmi daha çok kavraması** ve **işçi sınıfı ile sağlam bağlar kurması** şeklinde olacaktır. Bu cevap doğrudur. Ne var ki çok sık tekrarlanmasına karşılık belki de üzerinde en az durulan bir konudur. Daha doğrusu doğru olan bu çözümün hayata nasıl geçirileceği üzerine somut olarak kafa yorulmamaktadır.

Gençliğin bilimsel sosyalizmi nesnel biçimde kavramasına engel olan çeşitli güçlükler vardır. Bunların başında gençliğin bizzat kendisinin «nesnel olmayan» düşünce yapısı gelmektedir. Devrimci gençlik kesimi içinde herkes Marks Engels ve Lenin'e dayandığını iddia ettiği halde, aynı kaynaktan bazan taban tabana zıt sonuçlar çıkarıyorlar.

İkincisi burjuvazinin koyduğu engellerdir. Burjuvazi yasal ve fiili baskılarla bilimsel sosyalizmin özgürce yayılmasını ve kolay kavranmasını engellemeye çalışıyor.

Bölük pörçük çevirilerle devrimci öğretinin öğrenilmesi hayli güçtür. Burjuvazi bu engellemesinden sinsice başka biçimlerde de yararlanıyor. Sağ ve «sol» sapmanın ortamını hazırlıyor.

Gençliğin işçi sınıfı ile kaynaşması sorunu ise gençliğin düşüncesine nesnellik verecek ve sağlıklı bir ideolojik formasyon kazanmasını hızlandıracak son derecede önemli bir sorundur. İşçi sınıfı ile ilişkiler gençliğin devrimci atılımlarını hızlandırır. **İşçi sınıfı hareketi öğrenci hareketine disiplin, kararlılık ve süreklilik kazandırır.** Ne var ki bütün ciddiyetine rağmen üzerinde en az durulan ve sorumluluk duygusu ile hareket edilmeyen bir konu da budur.

Bunu böyle olduğunu, işçi sınıfı ile gençliğin bağlarının hâlâ çok zayıf oluşu yakıcı biçimde doğrulamaktadır. Bu yolda olumlu gelişmeler olmasına rağmen varılması mümkün olan hedefin çok gerilerindeyiz.

Gençliğin işçi sınıfı ile sağlam bağlar kuramayışının çok somut nedenleri vardır. Bu sorun bu yazının çerçevesini aşıyor. Ancak sürekli sorumlu arama davranışı yer etmiş olduğu için hemen söyleyelim ki, bu

sonuçtan yalnızca bir taraf sorumlu değildir. Kaldı ki bu sorun da belirleyici olan şey tarafların sorumluluğundan çok devrimci hareketin durumudur.

Böyle olmasına rağmen gençliğin özellikle öğrenci gençliğin bazı devrimci kesimlerinin geçmişte yaptıkları ve kısmen şimdi de devam eden **ciddi hataları** bu sonuçta önemli bir rol oynamıştır.

Bir defa eğer gençliğin subjektivist eğilimleri bağrında taşıdığı ve küçük burjuva ideolojilerine çok açık olduğunu kabul ediyorsak, gençliğin işçi sınıfı ile kaynaşması sorununu sorumluca ele almalıyız. Açık ki bu hastalıkları gençliğin işçi sınıfı içine de taşıması tehlikesi ortadadır. Bu nedenle kapıların gençliğe sonuna dek açılmasını istemek sorumsuzluk olacaktır. Kapıların kapalı tutulması böylesi bir titizlenmeden doğmuş olmasa bile, eğer biz bu tehlikeyi görüyorsak soruna **sorumluca** ve **serinkanlılıkla** yaklaşmalıyız.

Böylesi engeller orta yerde olduğuna göre ideolojik formasyon kazanma savaşımızı nasıl nesnel ve gerçekçi temellere oturtabileceğiz?

Sorun, sosyalizmin bilimselliğini daha çok kavrama ve işçi sınıfı ile daha sağlam bağlar kurma olanaklarını yaratmak üzere gençliğin **«GERÇEKÇİ BİR EYLEM PROGRAMI»** etrafında gençlik hareketi olduğunu asla gözden kaçırmaksızın **«YIĞINSAL ÖRGÜTLENMELER»** yaratarak sınıf savaşı içinde bilinçle yer alması ile çözüme kavuşacaktır. Bu çözüm aynı zamanda sosyalizmi kavrama ve işçi sınıfı ile kaynaşmayı hayata geçirmek anlamına gelmektedir.

A — GERÇEKÇİ EYLEM PROGRAMI

Sorunun çözümü için böylesi bir hedef ortaya koymak ilk bakışta kendimizle çeliştiğimiz sonucuna vardırabilir. Nesnel düşünme güçlüğü çeken gençliğin kendisine gerçekçi bir eylem programını nasıl çizeceği sorulabilir. Sorunun tüm karışık görünmesine rağmen çözümü sanıldığı gibi karışık değildir. Eğer gençlik örgütleri kendilerini **«parti» gibi** görmekten vazgeçer gençlik örgütü olmanın sorumluluğu ile hareket ederlerse sorun çözümlenir. Gençlik parti olma görevini üstlenmeyecek, ama

siyasi mücadelenin de içinde olacaktır. Çünkü **«sınıf mücadelesi»** her zaman **siyasidir.**

Gerçekçi bir eylem programı etrafında birleşme hedefini orta yere koyuşumuz her şeyden önce «teorik tartışma» adı altında süren, kavram kargaşalığına yol açarak ortalığın tozu dumana bulanmasına ve böylece gençliğin bilincinde bireyci eğilimleri, subjektivizmi körükleyen kaosa son vermek isteğimizi ifade eder. Gençliğin hiç değilse, kendini bu kargaşadan uzak tutmaya **gayret etmesi** gerektiğini anlatır.

Bu kargaşadan uzak durmak elbette bilimsel sosyalizmi öğrenmeyi yavaşlatmak anlamına gelmiyor. Ancak önemli olan sadece öğrenmek değil **özümlemektir.** Özümlemeden öğrenildiğini sanmak büyük tehlikedir.

Lenin bu konuda şöyle diyor: **«Gençlik Marksçı teoriyi iyi bellemeli, ayrıca insanlığın yarattığı kültür zenginliklerini özümlemelidir. (.....) Genç kuşağın eğitimi bunun da ötesinde bir şeydir. Eski sömürü ve baskı düzenine karşı mücadeleye girişmeden ve yeni toplumun kurulmasına katılmadan gençler ne gerçek bir öğrenim**

edinebilir ve ne de kendi kendilerini eğitebilirler.»

Gençlik, ilkeleri öğrenip özümlerken elbette bunu sınıf savaşından kopuk, akademik bir biçimde yapamaz. Yine Lenin'in dediği gibi gençler **«Marksçılığa düşman eğilimleri ve Marksçılığın oportünistlere karşı verdiği mücadelenin tarihini çok iyi bilmelidirler.»** Ancak, öğrenme ve özümleme savaşı bir fikir dalaşı haline de dönüşmemelidir.

Marks, ideolojik mücadelenin sınıf savaşının yasallıklarının gözden yitirilmesi ile fikir kavgası haline geleceğine ve her zaman bir fikrin bir başka fikirle çürütülmesinin mümkün olduğuna işaret etmektedir. İki kere ikinin dört değil beş ettiğinin hokkabazlıkla ispatlandığını hep biliyoruz. Bu sonuç teori ile pratiğin kopukluğuna işaret eder.

Teori tartışması adı altında sürdürülen «fikir» dalaşı özellikle aydınlar, entellektüeller için büyük tehlike demek olan «kelimelerle» düşünme hastalığına yol açmakta. Oysa, kelime ve kavramlar düşüncenin bir ifadesidir. Düşünce ise maddeye, olgulara dayanır. Önemli olan şey bu nesnel

olguların ifadesinden, tanımlanmasından, tasvirinden, kavramlaştırılmasından önce bizzat olgunun kendisidir.

Bu nedenle ancak sınıf savaşının apaçık dayattığı somut sorunları çözmeyi temel alan tartışmalar bizi sağlıklı bir düşünce ve eylem platformuna götürebilir. İdeolojik formasyon kazanma uğraşı ve savaşının ana amacı gençliğin **siyasal olgunluğu** elde etmesidir. Bütün bu nedenlerle, artık belirleyici ve önemli olan şey gençlik örgütlerinin **«ne dediğinden»** daha fazla olarak **«ne yaptığı»**dır.

Dünya çapında gençlik barış, bağımsızlık, demokrasi, özgürlük ve sosyalizm savaşının aktif bir gücü olarak görev yapıyor. Gençlik gittikçe daha da artan uluslararası dayanışma içinde bu hedefler uğruna savaşıyor. Söz konusu hedefler somut dünya şartlarının ve sınıf mücadelesinin dayattığı gerçekçi hedeflerdir. Ayrıca bu hedefler çok daha açık biçimde bilimsel sosyalizm ve uluslararası işçi hareketi tarafından formüle edilmiştir.

Ülkemizin gençliği olarak kendimize gerçekçi bir eylem programı çizerken sosyalizmi, işçi sınıfının ve gençlik hareketi-

nin uluslararası deneyimlerini rehber alıyoruz. Ne var ki böyle yapmakla, onun adına «teori inşa etmeye» kalkmak arasındaki farkı da bilinçle kavramak gerek.

Dünyamızın son derece karmaşık süreçlerinin somut tahlilleri yapılmadan bir ülkedeki devrimci hareketin yolunun aydınlatılmasının, bir başka deyişle o ülkenin somut durumunun somut tahlillerinin yapılmasının mümkün olmadığını artık görmek gerekir. Daha da önemlisi dünyanın somut durumunu oluşturan böylesine karmaşık süreçlerin tahlili, ne sadece bir ülkenin devrimcilerinin, ne de bir grubun, veya bir liderin tek başına yapabileceği bir şey değildir. Bunlar gittikçe daha fazla **kollektif** tahliller olmak zorundadır.

Eğer bu durumu bilinçle kavrıyorsak bir gençlik örgütünün böylesi tahlillerde kendini yetkili görmesi, teori inşa etmeye kalkmasındaki çarpıklığı görebilmek için fazla bilgili olmak gerekmez. **Böylesi bir görev gençlik örgütlerinin değildir.**

Bu nitelikteki bir sakatlıktan kalkınan bir gençlik hareketi kendini «partileşmekten» veya parti gibi davranmaktan alıkoyamaz. İçinde birkaç entellektüel aydın ve

bir kaç işçinin bulunuşu, böylesi örgütleri ya da «partileri» (!) gülünç olmaktan kurtaramaz. Üstelik böylesi yüksek (!) bir hedefi seçmiş olmak o gençlik hareketini yükseltmeyeceği gibi tersine yapabileceği görevleri yapmaktan alıkoyacağı ve burjuvazinin onunla oynamasına imkân vereceği için gençliği hafife almak, onunla alay etmek olacaktır.

Dünya ölçüsünde gençlik hareketinin somut görevleri açıktır. Biz uluslararası gençlik hareketlerine ağırlıkla yer vererek gerçeğin somut olarak görülmesi ve gençliğin dikkatinin uluslararası dayanışmaya çekilmesi yolunda çaba harcıyoruz.

Tekelci burjuvazinin ekonomik ve siyasi gücünü kırma, tekelcilerin dayattığı faşizme karşı durma, halkların kardeşliği ve özgürlüğü için her türlü şovenizme, ulusal ayrıcalıklara ve baskıya karşı durma ve emperyalizmin harpçi politikasına karşı çıkma, bütün bunlarla savaş, bugün her ülkedeki gençliğin ulusal ve uluslararası görevidir.

Bu görev, gençliğin siyasal sorumluluğun orta yere çıkardığı bir görev olduğu kadar, bizzat kapitalist toplumda gençliğin

yaşama koşullarının dayattığı bir durumdur. Gençlik, kendi özlük sorunlarını yani eğitim olanaklarına kavuşma, öğrenim özgürlüğü, bilimsel araştırma özgürlüğü özgürce düşünebilme ve düşündüklerini özgürce açıklayabilme, örgütlenme ve eylem özgürlüğü, iş ve meslek sahibi olabilme v.s. gibi sorunları çözme mücadelesinde açıkça sınıf savaşının göbeğine düşmekte ve hakim sınıfların karşısında yer almaktadır. Bu nedenle gençliğin kendi sorunlarını çözmek için verdiği mücadele genel demokratik mücadelenin bir parçası olmaktadır.

Ülkemizde de tüm ilerici ve yurtsever gençlik anti-tekelci, anti-emperyalist ve anti-faşist mücadele hedefleri doğrultusunda savaşıyor. Bu platform, tüm gençliğin birleşebileceği ortak platformdur. Bugün sosyalist veya sosyal demokrat ayrımı yapılmaksızın saldırıların hedef aldığı «öğrenim özgürlüğü» ve «can güvenliği» için savaş bile böylesi bir platforma dayanmaktadır.

Demokrasi için savaş bir yandan faşizmin genel saldırısına karşı genel planda tüm demokratik güçlerin ortak savaşı ile sürdürülürken, öte yandan her demokratik güç

kendi mevziini sağlamlaştırmak zorundadır. Gençlik bir yandan genel demokratik mücadelede yerini alırken, öte yandan kendi özlük sorunları için savaşı gevşetmemek durumundadır. Ancak o zaman **daha geniş** gençlik yığınları eyleme çekilebileceği gibi faşizmin, mevzileri tek tek ele geçirmesi de önlenmiş olur.

B — TÜM İLERİCİ VE YURTSEVER GENÇLİĞİN YIĞINSAL OLARAK ÖRGÜTLENMESİ

Anti-tekelci, anti-emperyalist ve anti - faşist mücadele platformuna dayanan gerçekçi bir eylem programı tüm gençliğin yığınsal olarak örgütlenmesini hızlandırır. Bu hedefler çerçevesinde Marksist-Leninist, Sosyalist, Demokratik-sol, sosyal demokrat tüm ilerici ve yutsever gençlerin birleşebileceği açıktır. **Bu birleşme ortak eylemlerden geçerek ortak örgütlenmelere varabilir.**

Tüm gençliğin önemli bir çoğunluğunun **federasyon** biçimi ile ortak bir çatı altında toplanması, eylemde birliğin düzeyini yük-

seltecektir. Bu ise pratiğin gerçekçi etkisi ile gençliğin bilincinin daha nesnel bir temele dayanmasını sağlayacaktır. Gençliğin çeşitli kesimleri arasındaki dialog ve tartışmalar bir sağırlar dialoğu olmaktan kurtulacak ve pratiğin yol göstericiliği ile sınırlanacaktır. Gençliğin böylesi yığınsal bir biçimde örgütlenmesi devrimci gençlik kesimini de daha nesnel düşünmeye zorlayacaktır. Çünkü gençlik için söz konusu olsa bile yığınlar hayali hedefler peşinde uzun süre koşmazlar. Yığınları kucaklamayı hedefleyen düşünce böylece her adımda daha gerçekçi olmaya zorlanır, goşist ve her türlü hastalıklı eğilimlerin tecridi hızlanır.

Önemli bir nokta da gençliğin sosyalist unsurlarının «sosyalist gençlik örgütü» biçiminde kendilerini tecrid etmeleri tehlikesidir. Sosyalist gençlerin sosyalist gençlik örgütü biçiminde örgütlenmelerinin gerekli olduğu yerler ve dönemler vardır. Devrimci hareketin belirli aşamalarında böylesi bir gençlik örgütlenmesi zorunlu olarak kendini dayatır. Ülkemizde sosyalizm, yığınlar için çok yabancı bir kavram değildir. Dolayisiyle, bu tip bir örgüt, sosyalizmi papağanca tekrar etmekten başka bir işlev gör-

meyecek ve belki de yapılması gereken geniş çaplı örgütlenmeyi engelleyici bir nitelik kazanacaktır..

Öte yandan başta da söylediğimiz gibi, günümüzde sosyalizm kavramının sınırları çok genişlemiş ve hatta yer yer silikleşmiştir. Bugün CHP'nin bir kesiminin de sosyalist olduklarını söylemeleri bunun ülkemizdeki somut örneğidir. Hatta antikomünist eğilimlilerin de sosyalist geçindikleri bir ortamda sosyalist olduğunu söylemek fazla bir anlam taşımıyor.

Bütün bunlardan daha da önemlisi sosyalist bir gençlik örgütü ancak, sosyalist bir partinin yan örgütü, onunla fiili bağları olan onun programını gerçekleştirmekten başka ayrı bir programı olmayan bir örgüt niteliği taşır. Sosyalist gençlik örgütünde sosyalizmin bilimselliğini koruyacak, denetleyecek olan, işçi sınıfının partisidir.

Böylesi bir ilişki içinde olmayan gençlik örgütünün kendini sosyalist gençlik örgütü ilan etmesi, bu örgüt içinde sosyalizmin bilimselliğinin yitirilmesi tehlikesini apaçık doğuracaktır. Subjektivist yanlış düşünce ve eğilimler sosyalizm kisvesine bü

rünecektir. Bu ise küçük burjuva sosyalizminin yayılmasını hızlandırır.

Bir gençlik örgütünde sosyalist gençlerin aktif biçimde yer almaları ile o örgütün sosyalist gençlik örgütü olması aynı şey değildir. Sosyalist gençler böylesi yığınsal demokratik bir örgüt içinde düşünce ve inançlarını apaçık savunacaklardır. Fakat daha da önemlisi sorunları bilimsel sosyalizmin ışığında ele alıp ortaya koymak, somut sorunlar etrafında tartışmaktır. Bilimsel sosyalizmin güçlü bir yol gösterici ve aydınlatıcı etkisi vardır. Bir bütün olarak gençlik bilimsel sosyalizme açıktır. Şüphesiz bilimsel sosyalizme ve uluslararası işçi hareketine olan inancımızı asla gizleyecek değiliz. Fakat onu papağanca da tekrarlamayacağız. Onun yol göstericiliğinden yararlanacağız. Bu inançla sorunlarımızı ele alacak ve bu sorunların çözümü için inancımıza uygun bir coşku ve disiplin ile savaşacağız.

SONUÇ

Gençlik için ideolojik savaşım her şeyden çok daha fazla önemlidir. Gençlik

subjektivist düşünce ve davranış eğilimlerini yok edebilme ve nesnel bir düşünce temeli yaratabilmek için bilimsel sosyalizmi kavramak ve işçi sınıfı ile kaynaşmak zorundadır. Bu amaca ise ancak **gerçekçi bir eylem programı** ve bunun etrafına **demokratik yığınsal bir örgütlenme** sağlayarak varılabilir. Böylece yığınsal ve örgütlü bir güçle doğru bir mücadele çizgisi izleyecek olan gençlik herkese ağırlığını kabul ettirecek ve eski yerleşik kuşkuları silebilecektir. Böylesi gerçekci program ve mücadele işçi sınıfının mücadelesine paralel olacağı için gençlik ile işçi sınıfı arasında sağlıklı ilişkiler kurulabilmesi olanağı artacaktır.

Biz, Marksist-Leninist, sosyalist, demokratik-sol, sosyal demokrat tüm gençlerle yakın bir dayanışmanın ve ortak eylemler temelinde gittikçe daha fazla, daha yüksek bir düşünce beraberliğinin kurulması taraftarıyız. Ve bunu mümkün görüyoruz. Faşizmin tırmanışı ayrıca bunu zorunlu kılıyor.

Böylesi bir tavır nedeni ile açıkça Mao' cu, Troçkist ve Goşist sapmaların militan sözcülüğünü yapmayan —bu düşüncelerin etkisi altında olabilirler— devrimci dostlar-

la, örgütlerle ısrarlı bir ortak çalışma ve devrimci dayanışma içinde olacağız. Hatta bu çevreler bize karşı sekter ve yanlış tavırlar içinde olsalar bile, biz tepki ile aynı yanlışları işlemekten geri duracağız. Yılların kötü bir alışkanlık olarak gençlik içine soktuğu ahkâm kesme, münazaracılık, teorisyenlik taslama ve eylem yarıştırma gibi hastalıklara karşı kendi dışımızda ve daha acımasızca kendi içimizde mücadele edeceğiz.

Daha da önemlisi bir **gençlik hareketi içerisinde yer aldığımızı** asla unutmayacağız. Ve bizi yolumuzdan şaşırtmak isteyen parti gibi davranma yanlışına çekmeye çalışan **«bataklık ellerine»** elimizi vermeyecek,**burjuvazinin oyununa gelmeyeceğiz.**

TUSTAV

İLERİCİ YURTSEVER GENÇLİK
YAYINLARI

Emekçi Gençlik Dizisi: 1
DÜNYA SENDİKALAR KONFERANSI
Toplumda ve Çalışma Hayatında
Gençliğin Yeri ve Rolü
3 TL

Emekçi Gençlik Dizisi: 2
DÜNYA EMEKÇİ GENÇLİK
TOPLANTISI
12,5 TL.

Eğitim Dizisi: 1
BİR DEVRİMCİ NASIL
OLMALIDIR?
7,5 TL. (toplatıldı) G.Dimitrov

Eğitim Dizisi: 2
LENİNİZM VE İLERİCİ GENÇLİK
HAREKETİ
10 TL. – P. Fedoseyev

Belge Dizisi: 2
İLERİCİ GENÇLER DERNEĞİ
1. BÜYÜK KONGRESİ
Çalışma Raporu, Konuşmalar,
Mesajlar, Kararlar
50.– TL.

CHE GENÇLİĞE SESLENİYOR
Belge Dizisi: 2

TÜSTAV

10 TL